

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj

Številka: 326-01-3/2020/5 EPA 1034-VIII
Ljubljana, 2. 6. 2020

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je, na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 – uradno prečiščeno besedilo, 95/09 – odl. US, 21/13 – ZFDO-F in 81/18 – odl. US) in 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14, 26/15 in 55/20), sprejela naslednje

M N E N J E

k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravilih cestnega prometa (ZPrCP-E) – skrajšani postopek

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je na 46. seji 1. 6. 2020 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravilih cestnega prometa (v nadaljevanju: Predlog zakona), ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisano poslanko Mojco Žnidarič.

Komisija **podpira** Predlog zakona.

Komisija se je seznanila z razlogi za predložitev Predloga zakona, vsebino in njegovimi cilji, ki sta jih v imenu 52 poslank in poslancev Državnega zbora predstavili poslanka Mojca Žnidarič in poslanka Mateja Udovč. Predlog zakona, ki sledi dolgoletnim opozorilom Gasilske zveze Slovenije in Olimpijskega komiteja Slovenije, naslavlja vprašanje strogih pogojev in pravil, ki jih morajo izpolnjevati vozila in vozniki, ki vozijo skupino predšolskih ali osnovnošolskih otrok na njihove prostočasne interesne dejavnosti v okviru neprofitnih organizacij (npr. prostovoljna gasilska, športna, kulturna društva). Pri tem izpostavljata obvezno opremljenost vozil s tahografom, tehnični pregled vozila dvakrat na leto in pogoj, da voznik v delovnem dnevu, v katerem prevaža skupino otrok, ne sme opravljati drugega dela, ki bi lahko vplivalo na njegovo zmožnost varnega upravljanja vozila (npr. vodenje ali sodelovanje pri športni vadbi). Na ta način so v tovrstnih primerih posebni pogoji za vozila in voznike (npr. starši otrok, gasilci, trenerji, itd.) izenačeni s poklicno prevozno dejavnostjo in poklicnimi vozniki ter zelo otežujejo prevoze skupine otrok v okviru društev in tudi povečujejo stroške (npr. stroške nakupa tahografa preko 500 evrov, strošek njegove vgradnje, strošek pomnilniške kartice za voznika, tekoči stroški, itd). Primerjalno pravni pregled ureditve tega vprašanja tudi kaže, da sosednje države (Avstrija, Italija, Hrvaška in Madžarska) ne predpisujejo obvezne vgradnje tahografa v osebna vozila 8+1 (kombije) za prevoz otrok in tudi ni zaslediti posebne prepovedi za voznike glede sodelovanja pri vadbi in drugih aktivnosti otrok v času med dvema vožnjama ali zahteve po več tehničnih pregledih vozila v enem letu. Po vedenju predlagatelja naj bi poznala podobne tovrstne zahteve zgolj ena država članica EU.

S ciljem olajšanja prevoznih stroškov staršem in nevladnim organizacijam za prevoz otrok na prostočasne dejavnosti se s Predlogom zakona želi doseči določene izjeme pri predpisovanju pogojev za opremljenost vozil za prevoz skupine petih ali več otrok razširjene družine v ravni črti in v stranski črti do vštetega tretjega kolena in za prevoz skupine največ osmih otrok, ki jih društvo ali zveza društev ali ustanova prevaža, če prevoz ne predstavlja opravljanja pridobitne dejavnosti. S tem bi dosegli, da bi lahko eden od staršev v svojem vozilu prevažal večjo skupino svojih otrok in otrok svojih bratov in sester, pri tem pa ne bo potrebno, da njegovo vozilo izpolnjuje posebne tehnične pogoje (npr. opremljenost s

tahografom, tehnični pregled dvakrat na leto). Z vidika zagotavljanja varnosti prometa predlagatelj ocenjuje, da je treba na zakonski ravni določiti tehnične pogoje za prevoze skupine največ osmih otrok, ki ga opravljajo društva, zveza društev in ustanove, kar se sicer danes ureja na podzakonski ravni.

Komisija se je seznanila tudi z ustnim mnenjem Ministrstva za infrastrukturo, kjer sicer podpirajo idejo predlagatelja, vendar glede na vsebino predlaganih rešitev menijo, da bi se morale urejati v predpisu, ki določa obvezno uporabo tahografa pri prevozu skupine otrok – v Zakonu o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev ter o zapisovalni opremi v cestnih prevozi (ZDCOPMD). S tem bi ohranili enake varnostne pogoje za vse prevoze skupine otrok, kot jih določata zakona, ki urejata pravila v cestnem prometu in motorna vozila. Pri tem opozarjajo, da pogoje in označitev motornega vozila, s katerimi se prevaža skupina otrok, dodatno opredeljuje tudi Zakon o motornih vozilih in različni podzakonski predpisi. Na resornem ministrstvu tudi izpostavljajo, da veljavna ureditev o obvezni uporabi tahografov pri prevozu skupine otrok temelji na raziskavah o učinkih, ki jih ima vožnja z vgrajenim tahografom, in nekaterih pobudah Evropske komisije, pri tem pa dodajajo, da tahograf ne vsebuje le funkcije beleženja hitrosti motornega vozila, ampak tudi beleženja aktivnosti voznika in spremljanje načina vožnje voznika, kar omogoča tudi natančnejšo raziskavo vzrokov morebitne prometne nesreče. Predstavnica resornega ministrstva je tudi pojasnila, da je vsebina 1. člena Predloga zakona že zajeta v načrtovanih spremembah in dopolnitvah Zakona o pravilih cestnega prometa, ki jih pripravlja Vlada, in so že v zaključni fazi medresorskega usklajevanja. Prav tako je bilo opozorjeno, da bi bili zaradi vsebine 2. člena Predloga zakona varnostni pogoji za prevoz skupine otrok in prevoz skupine največ osmih otrok, ki jih prevaža društvo, različni. So pa na Ministrstvu za infrastrukturo dolžni opozoriti, da se bo v primeru morebitne prometne nesreče, v katero bi bilo udeleženo večje število otrok, naknadno postavilo vprašanje odgovornosti za okrnitev varnostnih standardov, ki so že veljali za prevoz skupine otrok.

V povezavi z opozorili Ministrstva za infrastrukturo komisija ugotavlja, da predlagatelj zakona ocenjuje, da je Zakon o pravilih cestnega prometa ustrezno mesto za ureditev tovrstne problematike, saj ne gre le za odpravo obvezne uporabe tahografov za prevoz skupine otrok, ampak tudi za ureditev vprašanja tehničnih pregledov in predpisanega označevanja vozil.

Komisija podpira Predlog zakona, ki v duhu zdravega razuma sledi opozorilom nevladnih organizacij, ki skrbijo za različne prostočasne dejavnosti za predšolske ali osnovnošolske otroke (gasilci, športna društva, kulturna društva), da veljavni strogi zakonski pogoji glede vozil in voznikov za prevoz skupine otrok otežujejo njihovo delo in povzročajo nepotrebne dodatne stroške, obenem pa odprava določenih pogojev ne bi imela bistvenega vpliva na zmanjšanje prometne varnosti.

Z vidika prometne varnosti se komisija sprašuje o smiselnosti nekaterih pogojev. Tako se postavlja vprašanje, zakaj starš lahko pelje svoje otroke na npr. športno tekmovanje s svojim vozilom, za katerega mu zakonodaja ne predpisuje obvezne vgradnje tahografa ali tehničnega pregleda dvakrat na leto, če pa poleg svojih otrok pelje še druge (npr. bratove) otroke, pa bi moralo biti njegovo vozilo opremljeno s tahografom in imeti opravljen tehnični pregled dvakrat na leto. V enem in drugem primeru pelje isti voznik skupino otrok z istim vozilom, pri tem pa zakonodaja brez utemeljenih razlogov predpisuje različne (tehnične) pogoje za vozilo in za voznika.

Po mnenju komisije predlagane rešitve prispevajo k debirokratizaciji in posledično zmanjšanju stroškov nevladnih organizacij in tudi občinskih proračunov, ki so pomemben vir financiranja delovanja gasilskih, športnih, kulturnih društev. To je pomembno tudi z vidika negativnih finančnih posledic epidemije COVID-19 na področju športa in kulture.

V povezavi z dejstvom da je bila veljavna zakonska ureditev s strogimi pogoji sprejeta na podlagi ene hujše prometne nesreče v preteklosti, komisija ocenjuje, da posploševanje in zakonsko urejanje različnih področij družbenega življenja na podlagi posameznih

(konkretnih) primerov ni ustrezen način reševanja odprtih vprašanj, kar kaže tudi obravnavana tematika. Pri tem opozarja, da je treba pri oblikovanju zakonskih rešitev pretehtati vse možnosti in preprečiti, da ne prehajamo iz ene skrajnosti v drugo.

Če bo zakonodajalec pritrdil mnenju resornega ministrstva oz. Vlade, da Zakon o pravilih cestnega prometa ni ustrezno mesto za urejanje tovrstne problematike, komisija pričakuje, da bo Ministrstvo za infrastrukturo v sodelovanju s predlagateljem Predloga zakona čim prej pripravilo ustrezne zakonodajne rešitve. Glede na predstavljeno stališče Ministrstva za infrastrukturo, iz katerega izhaja, da je tovrstna problematika urejena v več področnih zakonih, komisija tudi meni, da bi morali z vidika jasnosti in razumljivosti uporabe zakonodaje zmanjšati število predpisov.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije Dušan Strnad.

Sekretarka
Meta Štembal, l.r.

Predsednik
Dušan Strnad, l.r.